6
Afscheid De Liefde

Aan de orde is **het afscheid van de heer De Liefde**.

De **voorzitter**:
De heer De Liefde heeft een afscheidsbrief geschreven, die ik graag wil voorlezen:

"Geachte Voorzitter, beste Khadija,

Wat waren het 1.942 prachtige dagen! Ik heb het als bijzonder eervol ervaren om volksvertegenwoordiger te zijn in uw Kamer. Ik kijk er met veel plezier op terug. Als woordvoerder Cultuur mocht ik tijdens het kabinet-Rutte I de hervormingen in de cultuursector mede vormgeven en verdedigen. Dat waren boeiende debatten, met goed gevulde tribunes. Mijn maidenspeech hield ik over het Nationaal Historisch Museum. Daar werd de stekker definitief uitgetrokken, omdat het in Arnhem allemaal niet lukte. Was aan die keukentafel tóch voor Den Haag gegaan, dan was het museum er wel gekomen, zeg ik als Hagenees met een knipoog in de richting van de minister van OCW van destijds.

Tussen die 1.942 prachtige dagen zaten ook een paar mindere. Er kwamen veel beledigingen binnen, en soms ook een bedreiging. Dieptepunt was dat ik beveiligd moest worden bij een cultuurdebat tijdens de zogenaamde "Mars der beschaving" in Rotterdam. Een ontluisterende ervaring. Hoezo beschaafd?

Als sportwoordvoerder kijk ik met trots terug op wat in gang is gezet om een veiliger sportklimaat op de Nederlandse velden te krijgen. De tijd van pappen en nathouden is voorbij, ook op de voetbalvelden. Dat is winst voor alle sporters en fans.

Het niet binnenhalen van de Olympische Spelen in 2028 is een besluit dat mij pijn heeft gedaan. De economische omstandigheden waren er in 2012 niet naar, dat weet ik ook wel, maar mijn sporthart bloedde.

Genoten heb ik van de behandeling van de Wet op de vaste boekenprijs. Een achterhaalde wet waar mijn partij graag vanaf wilde. Daar was geen meerderheid voor, dus toen heb ik een amendement ingediend om wetenschappelijke boeken uit te zonderen. Daar was ook geen meerderheid voor maar doordat een niet nader te noemen fractie verkeerd stemde, haalde mijn amendement het toch. U had hun gezichten moeten zien toen duidelijk werd dat ze verkeerd gestemd hadden: onbetaalbaar. Geboren als zoon van twee Nederlandse ouders die destijds in Londen werkten heb ik de dubbele nationaliteit. Dat leverde nogal wat gedoe op bij mijn installatie in oktober 2010. Ik heb op mijn eerste Kamerdag zelf de kracht, maar ook de hijgerigheid van de media ontdekt. En ook bij de aankondiging van mijn vertrek was het raak. Maar ik ben naast wat zure stukjes ook een aantal mooie spotprenten en parodieën rijker, waarvoor dank. Die media-aandacht heeft dus ook zo zijn voordelen gehad. Al was het maar omdat ik niemand meer over mijn nieuwe baan hoefde te vertellen.

Dit is geen definitief afscheid. Ik vertrek weliswaar als Kamerlid, maar u zult mij in de toekomst regelmatig in dit huis zien rondlopen. Belangenbehartiging is iets heel normaals. Iedereen doet het. Van goed doel tot multinational, van milieuclub tot vakbond. Kamerleden zijn de belangenbehartiger van hun kiezers, de vakbonden van hun leden en milieuclubs van hun donateurs. Maar ook de mensen die Kamerleden mailen omdat ze ergens voor of tegen zijn. Of dat nou windmolens zijn, de eigen bijdrage in de zorg of immigratie. Op het moment dat zij Kamerleden een mailtje sturen zijn zij ook een belangenbehartiger. En dat is prima.

Het zou een groot verlies zijn voor onze democratie als milieuclubs ons niet langer zouden mailen dat ze meer windmolens en minder kolen willen. Of als transportbedrijven niet langer hun mond open zouden doen over de te hoge accijnzen op diesel of de files bij de grens.

Kortom: belangenbehartigers zijn we allemaal en daar is niets mis mee. Volgens mij kunnen Kamerleden er ook prima mee omgaan. Ik zou dan ook een warm pleidooi willen houden voor een zekere mate van ontspanning. Alle informatie uit de samenleving is nuttig bij besluitvorming. Of die informatie nu van bomenknuffelaars of ondernemers komt. En uiteindelijk bepalen Kamerleden zelf met wie ze een afspraak maken. Toch?

Ik wil alle medewerkers van de Tweede Kamer-organisatie danken. Jullie vriendelijkheid en behulpzaamheid heb ik sinds 2003, toen ik hier voor het eerst het pand binnenliep, als bijzonder prettig ervaren. Behandel hen zoals je zelf ook behandeld zou willen worden. Met respect en gelijkwaardigheid dus.

Ook wil ik mijn persoonlijk medewerkers Marieke, Desi en Laurens danken voor hun ondersteuning en advies de afgelopen 5 jaar. Zonder hen had ik dit werk niet kunnen doen.

Tot slot een woord van dank naar mijn VVD-collega's. Dank voor de mooie momenten, voor de gezelligheid en bovenal voor de warme collegialiteit. En wat hebben we vaak gelachen als het laat werd omdat we in huis moesten blijven voor de zoveelste motie van wantrouwen.

Voorzitter, collega's, het ga u goed."

(Geroffel op de bankjes)

De **voorzitter**:
Geachte heer De Liefde, beste Bart. "Politiek bedrijven is heel menselijk", zei je toen je Kamerlid werd. Dat was in oktober 2010, ten tijde van het minderheidskabinet-Rutte I. Je was daar nieuwsgierig naar, dacht dat het veel dynamiek met zich mee zou brengen. Dat is gebleken, al denk ik dat die dynamiek onder het huidige kabinet er niet minder op is geworden.

Je hield je bezig met onderwerpen die dicht bij de mensen staan. In de periode tot 2012 waren dat sport, inclusief de voetbalwet, cultuur en kansspelen. Een portefeuille die je de meest fantastische werkbezoeken opleverde, heb je weleens gezegd, van casino's tot voetbalstadions tot theaters. Je maidenspeech ging inderdaad over het Nationaal

Historisch Museum, zoals je in je afscheidsbrief hebt gezegd, maar wat je daarin niet hebt gezegd, is dat je het toen in dat debat een klucht, een soap, een Griekse tragedie noemde. Je sprak de wens uit om de discussie over financiering van de cultuursector niet te laten domineren door persoonlijke interesses of smaak.

Vanaf 2012 ben je actief binnen de portefeuille economische zaken, met ICT en telecom, post, biotechnologie, glastuinbouw, mededinging en consumentenbeleid. Je zette je in voor het afschaffen van roamingtarieven binnen de Europese Unie, de versoepeling van de cookiewetgeving, het "uitfaseren" van een papieren telefoongids en meer keuzemogelijkheden voor consumenten bij het versturen van post. Je stelde mondelinge vragen over identiteitsmisbruik van minderjarigen op internet en de manier waarop Facebook en Google daarmee omgaan. Het zijn heel concrete dingen die met ons dagelijks leven te maken hebben.

Ook op persoonlijk vlak ben je betrokken. Je fietste de Alpe d'Huez op in de strijd tegen kanker en fluit nog wekelijks eredivisiewedstrijden op het hockeyveld. Je vond, naast politici als Jack Biskop, Achmed Marcouch en Frans Timmermans, ook Justin Bieber aan je zijde toen je in het kader van Movember je snor liet staan. Je hield en houdt voeling met de wereld buiten het Binnenhof. In jouw eigen woorden: ik ben en blijf betrokken bij de mensen over wie het gaat.

Naast de overleggen die je voerde, de moties die je indiende — waarvan er overigens niet één is verworpen — en de werkbezoeken die je bracht aan onder meer de Grüne Woche in Berlijn en de World Expo in Milaan, vond je de tijd om te trouwen en voor het vaderschap. Maar gezinsleven of niet, als jou werd gevraagd de plenaire vergadering voor te zitten, zei je altijd ja. Je genoot er zichtbaar van. Af en toe liet je je daarbij wel heel erg meeslepen door het dagelijkse menselijke leven. Je voelt hem al aankomen: in oktober 2014 heropende je de plenaire vergadering met de mededeling dat Onno Hoes en Albert Verlinde die dag uit elkaar waren gegaan.

Beste Bart. Vandaag verdwijnt De Liefde uit de politiek. Ik dacht: die grap mag ik nog één keer maken. Je gaat verder in een wereld die, op een andere manier, ook dynamisch is. Namens de Kamer dank ik je voor je inzet in de afgelopen jaren en wens ik je heel veel succes in de toekomst. Het ga je goed. Dank je wel.

(Geroffel op de bankjes)

De **voorzitter**:
Ik schors voor heel even. Daarna gaan we verder.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.